

## POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania K.  
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.  
z udziałem zainteresowanych: M. J., P. K., M. K., J. R., T. S., K. S., Z. U. i D. W.  
o podleganie ubezpieczeniom społecznym,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń  
Społecznych w dniu 12 grudnia 2019 r.,  
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)  
z dnia 17 maja 2018 r., sygn. akt III AUa (...),

- I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- II. zasądza od E. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. 240 zł (dwieście czterdzieści) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 17 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację odwołującego K. od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 23 lutego 2017 r. mocą którego oddalono jego odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 15 września 2014 r., stwierdzającej, że M. J., P. K., M. K., J. R., T. S., K. S., Z. U., D. W., jako osoby wykonujące pracę na podstawie umów cywilnoprawnych o świadczenie usług u płatnika E. K. prowadzącego działalność gospodarczą w okresach wskazanych w decyzjach podlegają obowiązkowo

ubezpieceniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu i z tego tytułu ustalił podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Sąd Okręgowy uznał, że w rozpoznawanej sprawie umowy, zawarte formalnie jako umowy o dzieło, były w istocie umowami o świadczenie usług. Przedmiotem umów z zainteresowanymi było wykonanie prostych, nieskomplikowanych prac wymagających przede wszystkim siły fizycznej. Zainteresowani wykonywali prace polegające na naprawie zniszczonych palet i na sprzątanii. Materiałów do sprzątania sklepu, naprawy palet, w tym gwoździ dostarczał zainteresowanym odwołujący. Praca zainteresowanych była pozbawiona elementu własnej twórczości, co jest cechą wyróżniającą umowę o dzieło. Zdaniem Sądu Okręgowego czynności wykonywane przez zainteresowanych nie były charakterystyczne dla umowy o dzieło, stanowiły bowiem typowe cykliczne prace, niepowodujące wytworzenia dzieła i niewymagające cech indywidualizacji. Przesądając, że odwołującego łączyły w spornym okresie z zainteresowanymi umowy o świadczenie usług, decyzje organu rentowego stwierdzające obowiązek podlegania ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu oraz ustalające składki na te ubezpieczenia, Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe w świetle art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 2, art. 18 ust. 1 i 3 oraz art. 20 ust. 1 ustawy systemowej. Sąd Apelacyjny zaaprobował ten pogląd, wskazując, że zleceńbiorcy wykonywali swoje zadanie (naprawiali palety), dokładając staranności ogólnie wymaganej w stosunkach tego rodzaju (art. 355<sup>1</sup> k.c.). Efekty ich pracy oceniane były okresowo. W tej sytuacji, poszukiwanie parametrów dzieła w rozumieniu Kodeksu cywilnego, skazane jest na niepowodzenie, gdyż przedmiotem umów były powtarzające się czynności, a nie ich rezultat.

Skargę kasacyjną oparto na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, to jest art. 627 k.c. polegającego na jego błędnej wykładni skutkującej uznaniem za Sądem pierwszej instancji orzekającym w sprawie, iż umowy z zainteresowanymi nie noszą cech umowy o dzieło, a są umowami starannego działania, bowiem za umowę o dzieło można uznać jedynie takie umowy, których rezultatem jest stworzenie czegoś lub przetworzenie do postaci, w jakiej dotychczas nie istniało, przy czym rezultat ten ma mieć charakter niepowtarzalny, a ponadto, że brak indywidualnego oznakowania palet jest

przesłanką wystarczającą dla nieuznania efektu pracy wykonawcy jako dzieła, co skutkowało błędnym zastosowaniem art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych które to uchybienie miało zasadniczy wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Skarżący na zasadzie art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na popełnione kwalifikowane uchybienia w zakresie stosowania prawa przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia, które nie podlegały różnym ocenom, były dostrzegalne w sposób oczywisty nie tylko dla przeciętnego prawnika ale również dla stron postępowania, w tym w szczególności zainteresowanych, którzy nie kwestionowali charakteru zawartej umowy jako umowy o dzieło, a naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko zawarte w zaskarżonym orzeczeniu Sądu Okręgowego w K., że „powtarzalny”, „zwykły”, „normalny” charakter umowy dyskwalifikuje możliwość uznania jej za umowę określoną w art. 627 k.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Brak jest podstaw uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W myśl art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżący wskazał na okoliczność z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. Tego rodzaju argument wymaga zawarcia w uzasadnieniu wniosku wywodu prawnego wskazującego, w czym wyraża się ta „oczywistość” i przedstawienia argumentów na poparcie tego twierdzenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007). Powołanie się na tę przesłankę zobowiązuje skarżącego do przedstawienia wywodu prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla

uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274). Ponadto oczywista zasadność skargi zachodzi wtedy, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że doszło do kwalifikowanego naruszenia podstaw kasacyjnego zaskarżenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2013 r., III SK 19/13, LEX nr 1402642; z dnia 3 grudnia 2014 r., III PK 75/14, LEX nr 1621619), które ewidentnie uzasadniały uwzględnienie skargi (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, LEX nr 560577; z dnia 20 marca 2014 r., I CSK 18/14, LEX nr 1522063).

Strona skarżąca jest w tym zakresie zobowiązana do sformułowania w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność, gdyż o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona nie może decydować argumentacja zawarta w uzasadnieniu jej podstaw (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2008 r., II PK 347/07, LEX nr 465860).

Dodatkowo należy pamiętać, że o oczywistości naruszenia prawa można mówić jedynie wówczas, gdy w rozpoznawanej sprawie doszło do sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343).

W rozpoznawanej sprawie skarżący nie wykazał istnienia tak powołanej przesłanki „przedsądu”. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera bowiem żadnego jurydycznego wyводу potwierdzającego słuszność tezy o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji art. 627 k.c. W rzeczywistości skarżący zmierzał wyłącznie do podważenia ustalonego przez Sądy orzekające stanu faktycznego sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (art. 398<sup>3</sup> § 3 i art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574; wyrok Sądu

Najwyższego z dnia 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681), gdyż Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi oraz oceną materiału dowodowego dokonaną w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Natomiast z poczynionych przez Sąd Apelacyjny ustaleń faktycznych wynikało wiążąco (art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), że przedmiot spornych umów nie odpowiadał naturze umów o dzieło określonej w art. 627 k.c., skoro była nim naprawa elementów uszkodzonych palet. Na tej podstawie uprawnione było stwierdzenie przez Sąd Apelacyjny, że zainteresowani nie wykonywali czynności przynoszących konkretny rezultat, możliwy do obiektywnej weryfikacji. Nie doszło zatem do naruszenia tego przepisu, a tym bardziej do jego naruszenia w postaci kwalifikowanej, widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie reguły z art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w związku z art. 398<sup>21</sup> k.p.c.

rg